

Verdere militarisering West-Papua

Mensenrechtenorganisaties melden dat onder de in oktober jl. aangetreden president, oud-legerleider Prabowo (73) in West Papua verdere militarisering plaatsvindt. Voor een deel heeft dit te maken met de verdeling van het land van de Papoea's in zes provincies: Zuidwest-Papua, West-Papua, Papua, Centraal-Papua, Hooglanden-Papua en Zuid-Papua. De regering in Jakarta besloot elk van deze provincies een eigen militaire macht te geven en sommige daarvan te versterken met het oog op mogelijke uitingen van separatisme.

In januari jl. werd bijvoorbeeld een 'veiligheidsoperatie' gemeld in het district Oksop in Hooglanden-Papua onder de inheemse Ngalum-stam. Met gevechtshelikopters werden extra militairen aangevoerd, waarna woningen in het dorp Alutbakon in brand werden gestoken en groentetuinen verwoest. Vertegenwoordigers van de daar gevestigde GIDI kerk (Geraja Injili Di Indonesia) berichtten ook over kerkgebouwen die werden bezet.. Zij eisten onmiddellijk vertrek van de militairen.

83.000 vluchtelingen in West Papua

Mensenrechtenactivisten in West Papua schatten het aantal binnenlandse vluchtelingen momenteel op 83.000. Het land zou een bevolking van 5,3 miljoen tellen, van wie minder dan de helft Papoea is. In verschillende regio's, waaronder die van Yahukimo, Maybrat, Oksop en Intan Jaya vluchtten bewoners het oerwoud in als gevolg van de plotselinge komst van Indonesische militairen. Ooggetuigen meldden gewelddadig optreden, waarvan ook kinderen het slachtoffer werden. In de bossen wacht de ontheemden honger, gebrek aan medicijnen, scholing.

In verband met onder meer deze ontwikkeling typeerde Benny Wenda, leider van de ULMWP (Verenigde Bevrijdings Beweging voor West Papua), de nieuw aangetreden president Prabowo als iemand 'met bloed aan zijn handen'. Op deze wijze stond de ex-militair en schoonzoon van president Soeharto (1967-1998) al bekend vanwege zijn wrede optreden tijdens de onafhankelijkheidsstrijd van Oost Timor (1975-1999). Wenda roept de wereld op zich niet te laten misleiden door het feit dat Prabowo in het kader van de aangekondigde vrijlating van 44.000 Indonesische gevangenen ook enkele Papoea-activisten zal vrijlaten. Prabowo is dezelfde gebleven.

Verbetering infrastructuur

De Indonesische regering heeft zich de afgelopen jaren ingespannen de infrastructuur in West Papua, haar meest oostelijke provincie, te verbeteren. Daarbij kreeg het aanleggen van wegen hoge prioriteit. Zo verbindt de Trans-Papua-Weg zowel Sorong met Merauke als Manokwari met

de westelijke grens van Papua. Voorts werden bruggen gebouwd om het isolement van afgelegen regio's op te heffen. Om de economische ontwikkeling van achteraf gelegen gebieden te vergemakkelijken, werden nieuwe vliegvelden gebouwd. Hoe diep geworteld het wantrouwen van veel Papoea's is, blijkt uit het feit dat deze infrastructurele versterking voornamelijk wordt gezien als bedoeld om het leger in staat te stellen zich gemakkelijker te verplaatsen.

Vergaande ontbossing

Uit het 96 pagina's tellende, door het inspectie- en landmeetbedrijf van de Indonesische overheid opgestelde plan om suikerriet- en rijstplantages in het regentschap Merauke aan te leggen, blijkt dat daartoe 5,7 miljoen hectare bos, drasland en savanne moet worden omgezet. Het plan past in het streven van de Indonesische regering om op het gebied van voedsel en energie zelfvoorzienend te worden. Dit ook met het oog op de risico's van extreme klimaatverandering en internationale conflicten. Overigens belooft de regering-Prabowo ook dat zij het lange termijndoel heeft zo'n 30 miljoen hectare door massale branden verwoeste bossen te gaan herstellen. Intussen vergroten de plannen de kans op conflicten met in de regio wonende Papoea's. Er zullen gedwongen huisuitzettingen zonder toereikende compensatie plaatsvinden. Aanzienlijk verlies van biodiversiteit, vernietiging van flora en fauna en watervervuiling is onontkoombaar. Deskundigen wijzen er ook op dat bijna 400 miljoen ton koolstof – bijna de helft van de koolstof uit de hevige branden van 2005 in Indonesië – aan de atmosfeer zal worden toegevoegd.

Film over kwestie West Papua

Deze maand wordt in opdracht van het bestuur van ZMP een gefilmd portret over de kwestie West-Papua afgerond. In het circa 25 minuten durende verslag komen Papoea's uit zowel West Papua zelf als Nederland aan het woord over verleden, heden en toekomst van hun land. Woordvoerders van in Genève gevestigde mensenrechtenorganisaties geven hun visie op de situatie, terwijl de zaakgelastigde van Vanuatu aangeeft hoe deze eilandstaat de naar onafhankelijkheid strevende Papoea's steunt.

Corrie Ap vertelt over haar in 1984 in Jayapura vermoorde echtgenoot, cultureel antropoloog Ap en hoe haar zoons in de voetsporen van hun vader de strijd om zelfbeschikking voortzetten. Geïnteresseerden kunnen zich nu al aanmelden door een mailtje te sturen naar info@stichtingzmp.nl. Zodra de film gereed is volgen nadere mededelingen.

Twee boeken

Dezer dagen zijn verschenen:

* Geertje Mak: *Huishouden in Nieuw-Guinea, Zending en het kolonialisme van goede bedoelingen*
Halverwege de 19^e eeuw streek een groep idealistische protestantse zendingsechtparen neer in Nieuw-Guinea. Zij kochten Papoeakinderen vrij uit lokale slavernij en voedden ze op in het christelijk geloof. Hoe reageerden de Papoea's op dit initiatief? Historicus Geertje Mak, opgegroeid in een geslacht van predikanten, gaat kritisch in op deze vorm van zending vol goede bedoelingen. (Uitg. Walburg Pers, paperback 336 blz., € 29,90)

* A.A. Latumahina: *De RMS Oorlog, een vergeten oorlog in de Zuid-Molukken in 1950*. Psycholoog Bram Latumahina, die al verschillende publicaties over de Molukken op zijn naam heeft, gaat in zijn nieuwe boek in op de vraag waarom Zuid-Molukkers zich in 1950 en daarna hardnekkig verzetten tegen Indonesië en zo'n 12.500 'Ambonezen' naar Nederland werden overgebracht. Latumahina beschrijft de RMS-geschiedenis waarover in Nederlandse geschiedenisboeken vrijwel niets te vinden is. Soekarno was bang dat getrainde Zuid-Molukse KNIL-militairen zich met Soumokil, Manusama e.a. op Ambon tegen Jakarta zouden keren. (Uitg. Boek-scout, € 22,99)

Buru protesteert tegen houtkap

Begin januari werd bij het politiebureau en het kantoor van het ministerie van Bosbouw en het ministerie van Milieu gedemonstreerd tegen illegale houtkap op het eiland Buru. Dat gebeurde door studenten van het inheemse *Land Advocates Network* (JAGAD), samen met burgers uit het dorp Waehata op Buru. De houtkap wordt uitgevoerd door *Wainibe Wood Industry*. Het bedrijf wordt beschuldigd van het zonder toestemming betreden en exploiteren van inheemse bosgebieden. De demonstranten eisen gerechtigheid, aldus Fero Nurlatu actiecoördinator en afkomstig uit Buru.

Onrust in centrum Ambon-stad

Medio januari werd commotie gemeld bij het Trikora-monument in het centrum van Ambon-stad. De onrust werd veroorzaakt door de wekelijks gehouden, over het algemeen nogal wilde motorraces en door dronkenschap. Dankzij het ingrijpen van politie en de militairen van Kodam Pattimura keerde de rust terug. Ten onrechte werd op sociale media over acht doden gesproken. Er waren wel gewonden. De berichtgeving was nogal verwarrend. In het ene bericht stond dat er christengroepen tegenover elkaar stonden en elkaar met stenen en vuurwerk bekogelden. In een ander bericht werd gemeld dat het om een botsing tussen christenen en moslims ging en er een raam van de nabije Silo-kerk was ingegooid. Zoals bekend vonden in 1999 hevige conflicten plaats tussen beide bevolkingsgroepen.

Bijeenkomst over de Molukkers in Nederland

De op 24 januari 2025 in de Stadkamer in Zwolle geplande bijeenkomst over de Molukkers in Nederland moest helaas worden uitgesteld. Het evenement wordt nu zo spoedig mogelijk gehouden op een nader te bepalen tijdstip. Het wordt een middag- en avondprogramma, dat begint om 15 uur en zal eindigen om 20.30 uur. Onder meer zal de film "Wij zijn de Molukkers" worden vertoond en vindt de boekpresentatie plaats van "Op Transport" het verhaal van een Molukse KNIL militair. Wanneer de datum van de bijeenkomst is vastgesteld, volgen nadere mededelingen.

Nieuwjaarsboodschap van president Wattilete

'Landgenoten, vastberaden treden wij het jaar 2025 binnen. Het is een jubileum, een jubileumjaar, omdat 25 april 1950 in Ambon de Republiek der Zuid-Molukken werd geproclameerd. Ondanks decennia van tegenspoed en aanvallen op het bestaan en voor het bestaan van de RMS, staat de RMS nog altijd recht overeind en is een levend bewijs van de onbreekbare geest van ons volk en ook de kracht van de RMS. 75 jaar geleden ontvlamde in Ambon de vlam, het vuur van onze vrijheid. Een vlam die nooit gedoofd is en ook nooit zal doven. En vertrouw erop, uiteindelijk zullen wij op enig moment ons doel gaan bereiken. Ook de houdbaarheid van de Republiek Indonesië zal niet eeuwig zijn. Het komende jaar willen wij met name aandacht besteden aan de volgende zaken (...)' De volledige toespraak kunt u lezen op de website:

[Nieuwjaarsboodschap mr. John G. Wattilete, President van de RMS | Republik Maluku Selatan](#)

COLOFON

Telefonisch contact met St. ZMP: Siebe Dijkstra 0594 514455

E-mail: info@stichtingzmp.nl

Website: www.stichtingzmp.nl

Bankrekening **NL53 INGB 0000 9130 00** t.n.v. Stichting ZMP - Bedankt voor u w gift-